

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 276/2019-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Richard Bauer, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 15/17/1000 a postupom Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tp 26/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 15. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Richard Bauer, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 15/17/1000 a postupom Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tp 26/2017.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola po jej doručení pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Oroszovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019.

Na zasadnutí pléna ústavného súdu 13. februára 2019 bol schválený Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. marca 2018 do 28. februára 2019 (ďalej len „dodatok“), ktorým bola predĺžená doba platnosti rozvrhu práce do prijatia nového rozvrhu práce plénom ústavného súdu kreovaným na základe vymenovania a ujatia sa funkcie nových sudcov ústavného súdu vymenovaných namiesto sudcov ústavného súdu, ktorých funkčné obdobie skončilo 16. februára 2019. Dodatok nadobudol účinnosť 17. februára 2019.

V súlade s čl. II bodom 7 dodatku bola vec sťažovateľa na základe rozhodnutia o nariadení jej pridelenia z 9. apríla 2019, keďže ide o naliehavú vec patriacu do rozhodovacej pôsobnosti senátu, rozhodnutie o ktorej neznesie odklad, pridelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov sudcovi spravodajcovi Miroslavovi Durišovi.

3. Z ústavnej sťažnosti, z jej príloh a zo zistení ústavného súdu pri príprave jej predbežného prerokovania vyplýva, že sťažovateľ je z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) väzobne stíhaný pre podozrenie zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon

v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), pokračovacieho zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c) a ods. 4 Trestného zákona a obzvlášť závažného zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) a c) Trestného zákona.

4. Dňa 27. decembra 2018 bola úradu špeciálnej prokuratúry doručená žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu datovaná k 19. decembru 2018 (ďalej aj „žiadosť“). Dňa 10. januára 2019 úrad špeciálnej prokuratúry prípisom sp. zn. VII/2 Gv 15/17/1000 označenú žiadosť sťažovateľa (so svojim negatívnym stanoviskom k jeho prepusteniu, pozn.) doručil na rozhodnutie špecializovanému trestnému súdu, ktorý o nej rozhodol uznesením sp. zn. 4 Tp 26/2017 zo 17. januára 2019 (tak, že ju zamietol, pozn.).

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho práva na prednostné a urýchlené rozhodnutie o väzbe garantovaného prostredníctvom čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom úradu špeciálnej prokuratúry, ako aj postupom špecializovaného trestného súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 19. decembra 2018. Sťažovateľ tvrdí, že žiadosť o prepustenie podal 20. decembra 2018 a špecializovaný trestný súd určil termín výsluchu k jeho žiadosti až na 17. január 2019. Dobu rozhodovania v trvaní (najmenej) 28 dní považuje sťažovateľ za neprimeranú a porušujúcu jeho *„právo na periodický prieskum materiálnych a formálnych podmienok a predpokladov jeho väzby“*. Vo vzťahu k postupu úradu špeciálnej prokuratúry (označovanému sťažovateľom ako *„porušovateľ v 2. rade“*, pozn.) sťažovateľ tiež uvádza, že *„nie je zrejmé, aké úkony so žiadosťou sťažovateľa vykonával porušovateľ v 2. rade v čase od 20. decembra 2018 do neznámeho dátumu kedy ju predložil porušovateľovi v 1. rade“* (t. j. špecializovanému trestnému súdu, pozn.). Podľa sťažovateľa *„porušovatelia sú zodpovední za celkovú neprimeranú dĺžku namietaného konania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu... má tiež za to, že počas doby viac ako 26 (dvadsaťšest) dní od podania žiadosti nekonali porušovatelia efektívne a urýchlene takým spôsobom, aby mu poskytl v konaní o jeho žiadosti ochranu jeho práv a oprávnených záujmov“*.

6. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa... na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2, ako aj jeho právo zaručené podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia osobnej slobody zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tp/26/2017, a postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. VII/2 Gv 15/17/1000 v súvislosti s jeho žiadosťou o prepustenie z väzby zo dňa 20. decembra 2018, porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi... finančné zadosťučinenie v sume 2.000,- EUR (slovom dvetisíc eur), ktoré sú mu Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica a Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3... Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica a Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne sťažovateľovi... trovy právneho zastúpenia v sume 415,51 (slovom štyristopätnásť eur a päťdesiatjeden centov) na účet jeho právnej zástupkyne... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

12. Podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, orgány činné v trestnom konaní a sudy konajú z úradnej povinnosti. Väzobné veci sú povinné vybavovať prednostne a urýchlene.

Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhovie, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

III.

13. Sťažovateľ v posudzovanej veci na základe argumentácie, ktorej podstata je popísaná v časti I tohto uznesenia, namieta porušenie svojho práva na prednostné a urýchlené rozhodnutie o väzbe garantované prostredníctvom čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom úradu špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 15/17/1000 a postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tp 26/2017 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 19. decembra 2018.

14. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky,

o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (účinným v čase doručenia ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu, pozn.) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú (ústavnú) sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

16. V kontexte sťažovateľom namietaného nedodržania požiadavky na prednostné a urýchlené rozhodnutie o jeho väzbe ústavný súd v prvom rade poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, z ktorej vyplýva, že obsahom čl. 17 ústavy (ako aj čl. 5 dohovoru) týkajúceho sa práva na osobnú slobodu je právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne a urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná, ako aj právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05).

17. Ústavne akceptovateľné v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy je držanie osoby vo väzbe z dôvodov a na čas ustanovený zákonom, ako aj také zaobchádzanie s ňou, ktoré zodpovedá zákonu, to znamená Trestnému poriadku. Požiadavka rozhodovať vo väzobných veciach prednostne a urýchlene (resp. neodkladne) je vyjadrená výslovne v už citovanom § 2 ods. 6

Trestného poriadku a v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby aj v už citovanom § 79 ods. 3 Trestného poriadku.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti pritom už opakovane uviedol, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy (ako aj čl. 5 ods. 4 dohovoru, pozn.) nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (m. m. III. ÚS 255/03, IV. ÚS 253/05, III. ÚS 345/06).

18. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľa, z jej príloh a zo zistení ústavného súdu pri príprave jej predbežného prerokovania vyplýva, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu datovaná k 19. decembru 2018 bola úradu špeciálnej prokuratúry doručená 27. decembra 2018. Prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry odôvodneným prípisom z 9. januára 2019 podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku špecializovanému trestnému súdu oznámil, že žiadosti sťažovateľa nevyhovet, a súdu navrhol žiadosť zamietnuť. Špecializovaný trestný súd po doručení veci 10. januára 2019 rozhodol o žiadosti sťažovateľa uznesením zo 17. januára 2019 (tak, že ju zamietol, pozn.). Prvostupňové konanie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu teda trvalo celkovo 21 dní (od doručenia žiadosti úradu špeciálnej prokuratúry do rozhodnutia špecializovaného trestného súdu o nej) a v rámci uvedeného obdobia bola vec v dispozícii príslušného orgánu prokuratúry 14 dní a v dispozícii špecializovaného trestného súdu 7 dní.

19. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že postup príslušnej prokuratúry a prvostupňového súdu pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby je potrebné z časového hľadiska posudzovať ako jeden celok (napr. III. ÚS 187/2016). Celková doba rozhodovania o väzbe obvineného na jednom stupni v trvaní 21 dní, ako je to v prípade sťažovateľa, je pritom, vychádzajúc z už poukazovanej stabilnej judikatúry ústavného súdu, v súlade s požiadavkou na neodkladné rozhodnutie o väzbe. Ústavný súd zároveň konštatuje, že v okolnostiach posudzovaného prípadu

nevzhladol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by boli (v kontexte práva na prednostné a urýchlené rozhodnutie o väzbe) spôsobilé spochybnit' ústavnú akceptovateľnosť postupu príslušných orgánov verejnej moci vo veci sťažovateľa.

20. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postup úradu špeciálnej prokuratúry, ako ani postup špecializovaného trestného súdu v sťažovateľom namietanej veci nevykazujú také ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2019